

Can Bou

Subirats

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: A 1,2 km des de BV-2428 a l'alçada de Lavern, camí terrer al NE

Coordenades:

Latitud: 41.40328
Longitud: 1.78008
UTM Est (X): 398030
UTM Nord (Y): 4584245

Classificació

Número de fitxa 08273 - 89
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La masia té el sostre enrunat. Les parets de tàpia s'estan degradant ràpidament.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 063A00049
Autoria de la fitxa Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dj., 09/03/2006 - 01:00

Descripció

Gran masia feta amb tàpia i pedra, sense sostre, en ruïnes. A la banda que dóna al camí, a la dreta de la porta d'entrada, destaquen quatre contraforts.

A l'extrem sud-oest destaca una construcció rectangular, que conserva un sostre a dues vessants que

correspondria al celler; segurament és un dels últims annexos fets modernament. A l'extrem nord, en un cos afegit, hom llegeix la data de 1803.

Observacions:

Aquesta masia també s'anomena Mas Fedó i Can Duran de la Casa Gran.

Les ruïnes que avui s'observen són les de la masia tal i com estava l'any 1742, si bé es pot veure la capella construïda posteriorment (1884), així com els annexos agrícoles que hi havia abans que quedés en estat ruïnós.

Just abans de l'any 1973, en què la masia s'abandona i comença el seu deteriorament fins al seu actual estat ruïnós, la masia conservava, a la banda esquerra de la vivenda, un escut de pedra, una carbonera coronada per una creu, així com una portada de pedra amb arc de mig punt. Sobre el portal hi havia una balconada amb barana de ceràmica que donava a l'edifici un aspecte senyorial.

A la façana principal s'observen tres portals, tots ells de pedra tallada i arc de mig punt. Cada portal tenia un estil propi, com si la masia hagués anat assolint tres ampliacions successives. En el trespol de l'entrada del portal principal hi havia una inscripció on es llegia "NOTO 1742", un rellotge de Sol a la façana principal, que mirava al sud-oest, i un altre a la façana est.

Història

Les primeres notícies de l'existència d'aquesta masia són del segle XIV; era propietat de la família Carbó, molt important al municipi, que posseïa també les masies de Can Bas i Mas de Can Batista. L'any 1478 era propietat de Macià Carbó, i era coneguda amb el nom de Mas Fedó. L'any 1522 consta la donació d'una peça de terra feta pel senyor Miquel Despalau a favor de la senyora Antònia Duran. El dia 5 d'agost de 1578 es signen unes capitulacions matrimoniales entre el senyor Joan Llopart i la senyora Antònia Duran, on s'esmenta la masia.

El 1726 la família Duran, propietària de la masia, que aleshores es coneixia com a Can Duran de la Casa Gran, ven l'edifici al senyor Ramon Ravella.

El 14 de maig de 1819, el senyor Francesc Carbó Milà cedeix tots els drets corresponents a l'heretat Casa Gran, abans Casa Duran, a favor d'Antonio Ravella Busquets, perquè li perdoni un deute que havia contret el seu pare.

El senyor Antonio Ravella Busquets inventarià els seus béns l'octubre de l'any 1829, per als cuidadors de la seva neta i hereva, Josefa Tos Ravella. Hi consta que Can Bou tenia una gran extensió de terres, un edifici residencial de grans dimensions, dotat de planta baixa, pis i golfes, tenia annex un celler de planta baixa, així com altres dependències a la banda posterior on hi havia la premsa. Igualment davant de la casa hi havia un cobert pels carruatges, un colomar, un galliner, una soll o cort de porcs; tots aquests annexos estaven coberts, la meitat amb una teulada i l'altra meitat amb un terrat amb balustrades totxo cuit, de 915 m².

Hi havia un altre grup d'edificacions, que rebia el nom de pallissa, al cos central de la qual hi havia dos cellers amb els cups i on es trepitjava el raïm, a la planta baixa; a sobre es guardava la palla. Al costat hi havia un altre celler de planta baixa, així com unes altres trepitjadores i premses, tot plegat sobre una superfície de 244 m². També hi havia un altre edifici, el porxo de l'era, que era cobert i ocupava uns 62 m².

El corral del bestiar tenia una part coberta, essent la resta un pati tancat, d'una superfície de 357 m².

Aquesta gran propietat agrícola va passar a la senyora Josefa Tos Ravella, que es va casar amb Ramon d'Olzinelles. En aquells moments, la pairalia tenia una superfície de 87 hectàrees, 2 àrees i 74 centiàrees, i comptava amb les edificacions esmentades, els camps fruiters, bosc propi, camps d'oliveres, de vinyes i alguns pous.

La senyora Josefa Tos va reservar els béns que va heretar del seu avi com a propis i parafernals, això és, sense que estiguessin inclosos a la seva dot. La senyora Josefa Tos morí el dia 9 de desembre de 1867, i el

senyor Hermenegild d'Olzinelles va demandar el seu pare Ramon d'Olzinelles pels crèdits i drets que tenia sobre les finques de Can Ravella i Can Bou, passant a ser de la seva propietat. Uns anys després, el papa Lleó XIII concedia a Hermenegild d'Olzinelles el títol de Comte d'Olzinelles, l'escut nobiliari del qual es pot veure actualment a la façana de la capella de Sant Sebastià de Can Ravella.

Vers l'any 1884 es va construir una capella privada a la pairalia, la capella de Santa Maria de Can Bou. Era una capella d'una sola nau, amb teulada a dues vessants, un gran portal de totxo, amb un ull de bou a sobre, sense campanar.

Finalment, l'heretat va passar al comte de Lavern.

Bibliografia

FORNS SANTACANA, Maria; FORNS SANTACANA, Lluís (1975): "Breu estudi sobre les masies de l'entorn de Sant Sadurní d'Anoia". Tipografia Emporium. Barcelona.

LLORAC I SANTÍS, Salvador (1988): "Subirats. Visió general d'un municipi de l'Alt Penedès." Ed. Ajuntament de Subirats, pp. 263-264.

DOCUMENTACIÓ DE LA PROPIETAT (inèdit).

